

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์
ข้อสอบกลางภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

ชื่อวิชา	พีชคณิตนามธรรม Abstract Algebra
รหัสวิชา	MAC3310
วันเวลาสอบ	วันจันทร์ ที่ 30 สิงหาคม 2564 เวลา 13:00 - 16:00
สถานที่สอบ	ห้องเรียนออนไลน์ (โปรแกรม Zoom)
ผู้สอน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนชัยศ จำปาหวาย
คะแนน	105 คะแนน คิดเป็น 25%

ข้อสอบ SET A

1. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

1.1 (6 คะแนน) จงพิสูจน์ข้อความต่อไปนี้โดยวิธีอุปนัยเชิงคณิตศาสตร์ สำหรับจำนวนนับ n ใด ๆ

$$1 \cdot 3 + 3 \cdot 5 + 5 \cdot 7 + \cdots + (2n - 1)(2n + 1) = \frac{n}{3}(2n + 1)(2n + 2) - n$$

1.2 (4 คะแนน) ให้ a และ b เป็นจำนวนเต็มที่ไม่ใช่ศูนย์พร้อมกัน จงพิสูจน์ว่า

$$\text{ถ้า } \gcd(a + b, a - b) = 1 \quad \text{แล้ว} \quad \gcd(a, b) = 1$$

2. (12 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

2.1 (8 คะแนน) ให้ $*$ เป็นตัวดำเนินการทวิภาคบน $G = \{1, 2, 3, 4\}$ นิยามโดย

$$a * b = \text{เศษเหลือที่เกิดจากการหาร } ab^2 \text{ ด้วย } 5$$

(ก) (4 คะแนน) จงสร้างตารางเคย์เลย์ของการดำเนินการ $*$

(ข) (2 คะแนน) จงหาค่าของ $1 * (2 * (3 * 4))$

(ค) (2 คะแนน) จงหา k ที่ทำให้ $a * k = a$ ทุก ๆ $a \in G$ แล้ว k เป็นเอกลักษณ์ของ $*$ หรือไม่เพราะเหตุใด

2.2 (4 คะแนน) จงหาตัวผกผันการคูณของ $\overline{71}$ ใน $\mathbb{Z}_{101}^\times$

3. (10 คะแนน) นิยามการดำเนินการทวิภาค $*$ บน $G = \mathbb{R} \times \mathbb{R}^*$ ดังนี้

$$(a, b) * (c, d) = (c + ad, bd)$$

จงพิสูจน์ว่า $(G, *)$ เป็นกรุป และจงตรวจสอบว่า G เป็นกรุปอาบีเลียน หรือไม่

4. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

4.1 (4 คะแนน) ให้ $(G, *)$ เป็นกรุป ให้ $a \in G$ จงพิสูจน์ว่า

$$\text{ถ้า } a * a = a \quad \text{แล้ว} \quad a = e$$

4.2 (6 คะแนน) นิยามการดำเนินการทวิภาค $*$ บน $G = [0, 1)$ ดังนี้

$$x * y = \begin{cases} x + y & \text{เมื่อ } x + y < 1 \\ x + y - 1 & \text{เมื่อ } x + y \geq 1 \end{cases}$$

(ก) (2 คะแนน) จงแสดงว่า 0 เป็นเอกลักษณ์ของ $*$

(ข) (2 คะแนน) จงหาตัวผกผันของ 0.25 และ 0.64

(ค) (2 คะแนน) จงหาตัวผกผันของ $x \in G$

5. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

5.1 (6 คะแนน) ให้ $\alpha, \beta \in S_6$ โดยที่

$$\alpha(2\ 5\ 6\ 4) = (2\ 5\ 6\ 3) \quad \text{และ} \quad (1\ 4\ 2\ 3)\beta = (1\ 2\ 3\ 4)$$

จงหา $(\alpha\beta)^{2021}$ (ตอบในรูปวัฏจักร (cycle))

5.2 (4 คะแนน) ใน S_7 จงหา **อันดับ (order)** ของ α เมื่อ

$$\alpha = (1)(1\ 2)(1\ 2\ 3)(1\ 2\ 3\ 4)(1\ 2\ 3\ 4\ 5)(1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6)(1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6\ 7)$$

6. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

6.1 (7 คะแนน) จงแสดงว่า H เป็น **กรุปย่อย (subgroup)** ของ $GL_3(\mathbb{R})$ เมื่อ

$$H = \left\{ \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & a & 0 \\ 0 & 0 & b \end{bmatrix} : ab = 1 \right\}$$

6.2 (3 คะแนน) จงหา**จำนวนกรุปย่อย**ทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_{99} \times \mathbb{Z}_{100}$

7. (12 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

7.1 (7 คะแนน) จงหา **ตัวก่อกำเนิด (generator)** ทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_{50}^\times$

7.2 (5 คะแนน) ให้ G เป็นกรุปจำกัดโดยที่ $|G| = 4$

จงใช้ทฤษฎีบทลากรองจ์ (Lagrange's Theorem) แสดงว่ามีสมาชิกใน G ที่มี **อันดับ (order)** เท่ากับ 2

8. (10 คะแนน) พิจารณากรุป $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_{25}$

8.1 (2 คะแนน) $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_{25}$ เป็น **กรุปวัฏจักร (cyclic group)** หรือไม่เพราะเหตุใด

8.2 (4 คะแนน) จงหา **กรุปย่อย (subgroup)** ทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_{25}$

8.3 (4 คะแนน) จงเขียน **แลตทิซ (Lattice)** ของกรุปย่อยของ $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_{25}$

9. (11 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

9.1 (6 คะแนน) ให้ H เป็นกรุปย่อย (subgroup) ของกรุป G และ $a, b \in G$ จงพิสูจน์ว่า

$$ab^{-1} \in H \quad \text{ก็ต่อเมื่อ} \quad Ha = Hb$$

9.2 (5 คะแนน) ให้ N เป็นกรุปย่อยของกรุป G และ $g \in G$ จงพิสูจน์ว่า

$$\text{ถ้า } Ng = gN \quad \text{แล้ว} \quad gNg^{-1} \subseteq N$$

10. (10 คะแนน) จงแจกแจงสมาชิกของกรุปผลหาร (quotient group)

$$\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15} / \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle$$

พร้อมหา ตัวก่อกำเนิด (generator) ทั้งหมด

ข้อสอบ SET B

1. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

1.1 (6 คะแนน) จงพิสูจน์ข้อความต่อไปนี้โดยวิธีอุปนัยเชิงคณิตศาสตร์ สำหรับจำนวนนับ n ใด ๆ

$$2 \cdot 4 + 4 \cdot 6 + 6 \cdot 8 + \cdots + 2n(2n + 2) = \frac{4n}{3}(n + 1)(n + 2)$$

1.2 (4 คะแนน) ให้ a และ b เป็นจำนวนเต็มที่ไม่ใช่ศูนย์พร้อมกัน จงพิสูจน์ว่า

$$\text{ถ้า } \gcd(2a + b, a - 2b) = 1 \quad \text{แล้ว} \quad \gcd(a, b) = 1$$

2. (12 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

2.1 (8 คะแนน) ให้ $*$ เป็นตัวดำเนินการทวิภาคบน $G = \{1, 2, 3, 4\}$ นิยามโดย

$$a * b = \text{เศษเหลือที่เกิดจากการหาร } a^2b \text{ ด้วย } 5$$

(ก) (4 คะแนน) จงสร้างตารางเคย์เลย์ของการดำเนินการ $*$

(ข) (2 คะแนน) จงหาค่าของ $1 * (2 * (3 * 4))$

(ค) (2 คะแนน) จงหา k ที่ทำให้ $k * a = a$ ทุก ๆ $a \in G$ แล้ว k เป็นเอกลักษณ์ของ $*$ หรือไม่เพราะเหตุใด

2.2 (4 คะแนน) จงหาตัวผกผันการคูณของ $\overline{71}$ ใน $\mathbb{Z}_{99}^\times$

3. (10 คะแนน) นิยามการดำเนินการทวิภาค $*$ บน $G = \mathbb{R} \times \mathbb{R}^*$ ดังนี้

$$(a, b) * (c, d) = (c + ad, bd)$$

จงพิสูจน์ว่า $(G, *)$ เป็นกรุป และจงตรวจสอบว่า G เป็นกรุปอาบีเลียน หรือไม่

4. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

4.1 (4 คะแนน) ให้ $(G, *)$ เป็นกรุป ให้ $a \in G$ จงพิสูจน์ว่า

$$\text{ถ้า } a * a = a \quad \text{แล้ว} \quad a = e$$

4.2 (6 คะแนน) นิยามการดำเนินการทวิภาค $*$ บน $G = [0, 1)$ ดังนี้

$$x * y = \begin{cases} x + y & \text{เมื่อ } x + y < 1 \\ x + y - 1 & \text{เมื่อ } x + y \geq 1 \end{cases}$$

(ก) (2 คะแนน) จงแสดงว่า 0 เป็นเอกลักษณ์ของ $*$

(ข) (2 คะแนน) จงหาตัวผกผันของ 0.20 และ 0.99

(ค) (2 คะแนน) จงหาตัวผกผันของ $x \in G$

5. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

5.1 (6 คะแนน) ให้ $\alpha, \beta \in S_6$ โดยที่

$$(2\ 5\ 6\ 3)\alpha = (2\ 5\ 6\ 4) \quad \text{และ} \quad \beta(1\ 2\ 3\ 4) = (1\ 4\ 2\ 3)$$

จงหา $(\alpha\beta)^{2021}$ (ตอบในรูปวัฏจักร (cycle))

5.2 (4 คะแนน) ใน S_7 จงหา **อันดับ (order)** ของ α เมื่อ

$$\alpha = (1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6\ 7)(1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6)(1\ 2\ 3\ 4\ 5)(1\ 2\ 3\ 4)(1\ 2\ 3)(1\ 2)(1)$$

6. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

6.1 (7 คะแนน) จงแสดงว่า H เป็นกรุปย่อย (subgroup) ของ $GL_3(\mathbb{R})$ เมื่อ

$$H = \left\{ \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & b \end{bmatrix} : ab = 1 \right\}$$

6.2 (3 คะแนน) จงหา**จำนวนกรุปย่อย**ทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_{111} \times \mathbb{Z}_{100}$

7. (12 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

7.1 (7 คะแนน) จงหา **ตัวก่อกำเนิด (generator)** ทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_{50}^\times$

7.2 (5 คะแนน) ให้ G เป็นกรุปจำกัดโดยที่ $|G| = 4$

จงใช้ทฤษฎีบทของลากรองจ์ (Lagrange's Theorem) แสดงว่ามีสมาชิกใน G ที่มีอันดับเท่ากับ 2

8. (10 คะแนน) พิจารณากรุป $\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_{25}$

8.1 (2 คะแนน) $\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_{25}$ เป็น **กรุปวัฏจักร (cyclic group)** หรือไม่เพราะเหตุใด

8.2 (4 คะแนน) จงหา **กรุปย่อย (subgroup)** ทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_{25}$

8.3 (4 คะแนน) จงเขียน **แลตทิซ (Lattice)** ของกรุปย่อยของ $\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_{25}$

9. (11 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

9.1 (6 คะแนน) ให้ H เป็นกรุปย่อย (subgroup) ของกรุป G และ $a, b \in G$ จงพิสูจน์ว่า

$$a^{-1}b \in H \quad \text{ก็ต่อเมื่อ} \quad aH = bH$$

9.2 (5 คะแนน) ให้ N เป็นกรุปย่อยของกรุป G จงพิสูจน์ว่า

$$\text{ถ้า } gNg^{-1} \subseteq N \text{ ทุก } g \in G \quad \text{แล้ว} \quad Ng = gN \text{ ทุก } g \in G$$

10. (10 คะแนน) จงแจกแจงสมาชิกของกรุปผลหาร (quotient group)

$$\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15} / \langle (2, 5) \rangle$$

พร้อมหา ตัวก่อกำเนิด (generator) ทั้งหมด

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาคณิตศาสตร์
เฉลยข้อสอบกลางภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564

ชื่อวิชา	พีชคณิตนามธรรม Abstract Algebra
รหัสวิชา	MAC3310
วันเวลาสอบ	วันจันทร์ ที่ 30 สิงหาคม 2564 เวลา 13:00 - 16:00
สถานที่สอบ	ห้องเรียนออนไลน์ (โปรแกรม Zoom)
ผู้สอน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนัชศ จำปาหวาย
คะแนน	105 คะแนน คิดเป็น 25%

เฉลยข้อสอบ SET A

1. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

1.1 (6 คะแนน) จงพิสูจน์ข้อความต่อไปนี้โดยวิธีอุปนัยเชิงคณิตศาสตร์ สำหรับจำนวนนับ n ใด ๆ

$$1 \cdot 3 + 3 \cdot 5 + 5 \cdot 7 + \cdots + (2n - 1)(2n + 1) = \frac{n}{3}(2n + 1)(2n + 2) - n$$

บทพิสูจน์. สำหรับ $n \in \mathbb{N}$ กำหนดให้ $P(n)$ แทนประโยค

$$1 \cdot 3 + 3 \cdot 5 + 5 \cdot 7 + \cdots + (2n - 1)(2n + 1) = \frac{n}{3}(2n + 1)(2n + 2) - n$$

จะเห็นว่า $1 \cdot 3 = 3 = 4 - 1 = \frac{1}{3}(3)(4) - 1 = \frac{1}{3}(2 \cdot 1 + 1)(2 \cdot 1 + 2) - 1$ ดังนั้น $P(1)$ เป็นจริง

ให้ $k \in \mathbb{N}$ สมมติ $P(k)$ เป็นจริง นั่นคือ

$$1 \cdot 3 + 3 \cdot 5 + 5 \cdot 7 + \cdots + (2k - 1)(2k + 1) = \frac{k}{3}(2k + 1)(2k + 2) - k$$

โดยสมมติฐาน จะได้ว่า

$$\begin{aligned} 1 \cdot 3 + 3 \cdot 5 + \cdots + (2k - 1)(2k + 1) + (2k + 1)(2k + 3) &= \frac{k}{3}(2k + 1)(2k + 2) - k + (2k + 1)(2k + 3) \\ &= \frac{k}{3}(2k + 1)(2k + 2) - k + (4k^2 + 8k + 3) \\ &= \frac{k}{3}(2k + 1)(2k + 2) - k + (4k^2 + 8k + 4) - 1 \\ &= \frac{k}{3}(2k + 1)(2k + 2) + (2k + 2)^2 - k - 1 \\ &= (2k + 2) \left[\frac{k}{3}(2k + 1) + (2k + 2) \right] - (k + 1) \\ &= 2(k + 1) \left[\frac{2k^2 + k + 3(2k + 2)}{3} \right] - (k + 1) \\ &= 2(k + 1) \left[\frac{2k^2 + 7k + 6}{3} \right] - (k + 1) \\ &= 2(k + 1) \left[\frac{(2k + 3)(k + 2)}{3} \right] - (k + 1) \\ &= 2(k + 1) \left[\frac{(2k + 3)(k + 2)}{3} \right] - (k + 1) \\ &= \frac{k + 1}{3}(2k + 3)2(k + 2) - (k + 1) \\ &= \frac{k + 1}{3}(2k + 3)(2k + 4) - (k + 1) \end{aligned}$$

ดังนั้น $P(k + 1)$ เป็นจริง โดยอุปนัยเชิงคณิตสรุปได้ว่า

$$1 \cdot 3 + 3 \cdot 5 + 5 \cdot 7 + \cdots + (2n - 1)(2n + 1) = \frac{n}{3}(2n + 1)(2n + 2) - n \quad \text{ทุก ๆ จำนวนนับ } n \quad \square$$

1.2 (4 คะแนน) ให้ a และ b เป็นจำนวนเต็มที่ไม่ใช่ศูนย์พร้อมกัน จงพิสูจน์ว่า

$$\text{ถ้า } \gcd(a + b, a - b) = 1 \quad \text{แล้ว} \quad \gcd(a, b) = 1$$

บทพิสูจน์. ให้ a และ b เป็นจำนวนเต็มที่ไม่ใช่ศูนย์พร้อมกัน โดยที่ $\gcd(a + b, a - b) = 1$

จะได้ว่ามีจำนวนเต็ม x และ y ซึ่ง

$$(a + b)x + (a - b)y = 1$$

ทำให้ได้ว่า

$$1 = ax + bx + ay - by = a(x + y) + b(x - y)$$

ดังนั้น $\gcd(a, b) = 1$

$\square$

2. (12 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

2.1 (8 คะแนน) ให้ $*$ เป็นตัวดำเนินการทวิภาคบน $G = \{1, 2, 3, 4\}$ นิยามโดย

$$a * b = \text{เศษเหลือที่เกิดจากการหาร } ab^2 \text{ ด้วย } 5$$

(ก) (4 คะแนน) จงสร้างตารางเคย์ไคย์ของการดำเนินการ $*$
วิธีทำ

$*$	1	2	3	4
1	1	4	4	1
2	2	3	3	2
3	3	2	2	3
4	4	1	1	4

(ข) (2 คะแนน) จงหาค่าของ $1 * (2 * (3 * 4))$

วิธีทำ จากตารางเคย์ไคย์จะได้ว่า

$$1 * (2 * (3 * 4)) = 1 * (2 * 3) = 1 * 3 = 4 \quad \#$$

(ค) (2 คะแนน) จงหา k ที่ทำให้ $a * k = a$ ทุก ๆ $a \in G$

แล้ว k เป็นเอกลักษณ์ของ $*$ หรือไม่เพราะเหตุใด

วิธีทำ จากตารางเคย์ไคย์จะได้ว่า $a * 1 = a$ และ $a * 4 = a$ ทุก ๆ $a \in G$ ดังนั้น $k = 1, 4$

เนื่องจาก $2 * 1 = 2 \neq 4 = 1 * 2$ ดังนั้น 1 ไม่เป็นเอกลักษณ์ของ $*$

เนื่องจาก $4 * 1 = 4 \neq 1 = 1 * 4$ ดังนั้น 4 ไม่เป็นเอกลักษณ์ของ $*$ #

2.2 (4 คะแนน) จงหาตัวผกผันการคูณของ $\overline{71}$ ใน $\mathbb{Z}_{101}^\times$

วิธีทำ พิจารณาเมตริกซ์ในการหา $\gcd(71, 101) = 1$

101	1	0	R_1
71	0	1	R_2
30	1	-1	$R_3 = R_1 - R_2$
11	-2	3	$R_4 = R_2 - 2R_3$
8	5	-7	$R_5 = R_3 - 2R_4$
3	-7	10	$R_6 = R_4 - R_5$
2	19	-27	$R_7 = R_5 - 2R_6$
1	-26	37	$R_8 = R_6 - R_7$

ดังนั้น $1 = 101(-26) + 71(37)$ จะได้ว่า

$$\overline{1} = \overline{101(-26) + 71(37)} = \overline{71} \cdot \overline{37}$$

ดังนั้น $\overline{37}$ เป็นตัวผกผันการคูณของ $\overline{71}$ ใน $\mathbb{Z}_{101}^\times$

3. (10 คะแนน) นิยามการดำเนินการทวิภาค $*$ บน $G = \mathbb{R} \times \mathbb{R}^*$ ดังนี้

$$(a, b) * (c, d) = (c + ad, bd)$$

จงพิสูจน์ว่า $(G, *)$ เป็นกรุป และจงตรวจสอบว่า G เป็นกรุปอาบีเลียน หรือไม่

บทพิสูจน์. ให้ $(a, b), (c, d), (x, y) \in \mathbb{R}^* \times \mathbb{R}$ จะได้ว่า

$$\begin{aligned}(a, b) * [(c, d) * (x, y)] &= (a, b) * (x + cy, dy) \\ &= ((x + cy) + ady, b(dy)) \\ &= (x + cy + ady, bdy) \\ &= (x + (c + ad)y, (bd)y) \\ &= (c + ad, bd) * (x, y) \\ &= [(a, b) * (c, d)] * (x, y)\end{aligned}$$

ดังนั้น $*$ มีสมบัติการเปลี่ยนกลุ่ม เนื่องจาก

$$(a, b) * (0, 1) = (0 + a \cdot 1, b \cdot 1) = (a, b) = (a + 0b, 1b) = (0, 1) * (a, b)$$

นั่นคือ $(0, 1)$ เป็นเอกลักษณ์ สำหรับ $(a, b) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}^*$ นั่นคือ $b \neq 0$ จะได้ว่า

$$\begin{aligned}(a, b) * \left(-\frac{a}{b}, \frac{1}{b}\right) &= \left(-\frac{a}{b} + a \cdot \frac{1}{b}, b \cdot \frac{1}{b}\right) = (0, 1) \\ \left(-\frac{a}{b}, \frac{1}{b}\right) * (a, b) &= \left(a + \left(-\frac{a}{b}\right)b, \frac{1}{b} \cdot b\right) = (0, 1)\end{aligned}$$

ดังนั้น $\left(\frac{1}{a}, -\frac{b}{a}\right)$ เป็นตัวผกผันของ (a, b) สรุปได้ว่า $(G, *)$ เป็นกรุป □

เนื่องจาก

$$(1, 2) * (2, 1) = (2 + 1 \cdot 1, 2 \cdot 1) = (3, 2) \neq (5, 2) = (1 + 2 \cdot 2, 1 \cdot 2) = (2, 1) * (1, 2)$$

ดังนั้น $*$ ไม่มีสมบัติสลับที่ นั่นคือ G ไม่เป็นกรุปอาบีเลียน

4. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

4.1 (4 คะแนน) ให้ $(G, *)$ เป็นกรุป ให้ $a \in G$ จงพิสูจน์ว่า

$$\text{ถ้า } a * a = a \quad \text{แล้ว} \quad a = e$$

บทพิสูจน์. ให้ $a \in G$ สมมติว่า $a * a = a$ จะได้ว่า

$$a = a * e = a * (a * a^{-1}) = (a * a) * a^{-1} = a * a^{-1} = e$$

ดังนั้น $a = e$ □

4.2 (6 คะแนน) นิยามการดำเนินการทวิภาค $*$ บน $G = [0, 1)$ ดังนี้

$$x * y = \begin{cases} x + y & \text{เมื่อ } x + y < 1 \\ x + y - 1 & \text{เมื่อ } x + y \geq 1 \end{cases}$$

(ก) (2 คะแนน) จงแสดงว่า 0 เป็นเอกลักษณ์ของ $*$

บทพิสูจน์. ให้ $a \in G = [0, 1)$ จะได้ว่า $a + 0 = a < 1$

$$a * 0 = a + 0 = a = 0 + a = 0 * a$$

ดังนั้น 0 เป็นเอกลักษณ์ของ $*$ □

(ข) (2 คะแนน) จงหาตัวผกผันของ 0.25 และ 0.64

วิธีทำ เนื่องจาก

$$0.25 * 0.75 = (0.25 + 0.75) - 1 = 0 = (0.75 + 0.25) - 1 = 0.75 * 0.25$$

ดังนั้น 0.75 เป็นตัวผกผันของ 0.25
เนื่องจาก

$$0.64 * 0.36 = (0.64 + 0.36) - 1 = 0 = (0.36 + 0.64) - 1 = 0.36 * 0.64$$

ดังนั้น 0.64 เป็นตัวผกผันของ 0.36

(ค) (2 คะแนน) จงหาตัวผกผันของ $x \in G$

วิธีทำ จากการสังเกตข้อ (ข) จะได้ว่า $1 - x$ เป็นตัวผกผันของ x

บทพิสูจน์. ให้ $x \in G = [0, 1)$

กรณี $x = 0$ จะได้ว่า $0 * 0 = 0 + 0 = 0$ ดังนั้น 0 เป็นตัวผกผันของ 0

กรณี $x \in (0, 1)$ ให้ $y = 1 - x$ จะเห็นว่า $0 < 1 - x < 1$ และ $x + y = x + (1 - x) = 1$ โดยที่

$$x * y = x + y - 1 = x + (1 - x) - 1 = 0$$

$$y * x = y + x - 1 = (1 - x) + x - 1 = 0$$

ดังนั้น $1 - x$ เป็นตัวผกผันของ x □

5. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

5.1 (6 คะแนน) ให้ $\alpha, \beta \in S_6$ โดยที่

$$\alpha(2\ 5\ 6\ 4) = (2\ 5\ 6\ 3) \quad \text{และ} \quad (1\ 4\ 2\ 3)\beta = (1\ 2\ 3\ 4)$$

จงหา $(\alpha\beta)^{2021}$ (ตอบในรูปวัฏจักร (cycle))

วิธีทำ จะได้ว่า

$$\alpha = (2\ 5\ 6\ 3)(2\ 5\ 6\ 4)^{-1} = (2\ 5\ 6\ 3)(4\ 6\ 5\ 2) = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 1 & 4 & 2 & 3 & 5 & 6 \end{pmatrix} = (2\ 4\ 3)$$

$$\beta = (1\ 4\ 2\ 3)^{-1}(1\ 2\ 3\ 4) = (3\ 2\ 4\ 1)(1\ 2\ 3\ 4) = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 4 & 2 & 1 & 3 & 5 & 6 \end{pmatrix} = (1\ 4\ 3)$$

ฉะนั้น

$$\alpha\beta = (2\ 4\ 3)(1\ 4\ 3) = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 3 & 4 & 1 & 2 & 5 & 6 \end{pmatrix} = (1\ 3)(2\ 4)$$

ดังนั้น

$$\begin{aligned} (\alpha\beta)^{2021} &= [(1\ 3)(2\ 4)]^{2021} \\ &= (1\ 3)^{2021}(2\ 4)^{2021} \\ &= (1\ 3)^{2020}(1\ 3)(2\ 4)^{2020}(2\ 4) \\ &= [(1\ 3)^2]^{1010}(1\ 3)[(2\ 4)^2]^{1010}(2\ 4) \\ &= (1)^{1010}(1\ 3)(1)^{1010}(2\ 4) \\ &= (1)(1\ 3)(1)(2\ 4) \\ &= (1\ 3)(2\ 4) \quad \# \end{aligned}$$

5.2 (4 คะแนน) ใน S_7 จงหา อันดับ (order) ของ α เมื่อ

$$\alpha = (1)(1\ 2)(1\ 2\ 3)(1\ 2\ 3\ 4)(1\ 2\ 3\ 4\ 5)(1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6)(1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6\ 7)$$

วิธีทำ พิจารณา

$$\alpha = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 1 & 5 & 3 & 6 & 2 & 7 & 4 \end{pmatrix} = (2\ 5)(4\ 6\ 7)$$

ดังนั้น

$$\circ(\alpha) = \text{lcm}(\circ((2\ 5)), \circ((4\ 6\ 7))) = \text{lcm}(2, 3) = 6 \quad \#$$

6. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

6.1 (7 คะแนน) จงแสดงว่า H เป็น กรุปย่อย (subgroup) ของ $GL_3(\mathbb{R})$ เมื่อ

$$H = \left\{ \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & a & 0 \\ 0 & 0 & b \end{bmatrix} : ab = 1 \right\}$$

วิธีทำ ถ้า $a = c = 1$ แล้ว $ac = 1$ ดังนั้น $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ เป็นสมาชิกใน H

ให้ $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & a & 0 \\ 0 & 0 & b \end{bmatrix}$ และ $B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & x & 0 \\ 0 & 0 & y \end{bmatrix}$ เป็นสมาชิกใน H นั่นคือ $ac = 1$ และ $xy = 1$ แล้ว

$$AB^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & a & 0 \\ 0 & 0 & b \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & x & 0 \\ 0 & 0 & y \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & a & 0 \\ 0 & 0 & b \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & x^{-1} & 0 \\ 0 & 0 & y^{-1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & ax^{-1} & 0 \\ 0 & 0 & by^{-1} \end{bmatrix}$$

จะได้ว่า $(ax^{-1})(by^{-1}) = \frac{ab}{xy} = \frac{1}{1} = 1$ ดังนั้น $AB^{-1} \in H$

ดังนั้น $H \leq GL_3(\mathbb{R})$

6.2 (3 คะแนน) จงหาจำนวนกรุปย่อยทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_{99} \times \mathbb{Z}_{100}$

วิธีทำ เนื่องจาก $\gcd(99, 100) = 1$ ฉะนั้น $\mathbb{Z}_{99} \times \mathbb{Z}_{100}$ เป็นกรุปวัฏจักร

จะเห็นว่า $n = |\mathbb{Z}_{99} \times \mathbb{Z}_{100}| = 99 \cdot 100$ ดังนั้นจำนวนกรุปย่อยทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_{99} \times \mathbb{Z}_{100}$ เท่ากับ

$$\begin{aligned} \tau(n) &= \tau(99 \cdot 100) \\ &= \tau(3^2 \cdot 11 \cdot 2^2 \cdot 5^2) \\ &= \tau(2^2 \cdot 3^2 \cdot 5^2 \cdot 11) \\ &= (2+1)(2+1)(2+1)(1+1) \\ &= 3(3)(3)(2) \\ &= 54 \quad \# \end{aligned}$$

7. (12 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

7.1 (7 คะแนน) จงหา ตัวก่อกำเนิด (generator) ทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_{50}^\times$

วิธีทำ $|\mathbb{Z}_{50}^\times| = \phi(50) = \phi(2 \cdot 5^2) = (2-1)(5^2-5) = 20$ จะเห็นว่า

$$\begin{array}{llll} (\bar{3})^1 & = & \bar{3} & (\bar{3})^{11} = (\bar{3})(\bar{3})^{10} = \bar{-3} = \bar{-3} \\ (\bar{3})^2 & = & \bar{9} & (\bar{3})^{12} = (\bar{3})(\bar{3})^{11} = \bar{-9} = \bar{-9} \\ (\bar{3})^3 & = & \bar{27} & (\bar{3})^{13} = (\bar{3})(\bar{3})^{12} = \bar{-27} = \bar{23} \\ (\bar{3})^4 & = & \bar{81} = \bar{31} & (\bar{3})^{14} = (\bar{3})(\bar{3})^{13} = \bar{69} = \bar{19} \\ (\bar{3})^5 = (\bar{3})(\bar{3})^4 & = & \bar{93} = \bar{-7} & (\bar{3})^{15} = (\bar{3})(\bar{3})^{14} = \bar{57} = \bar{7} \\ (\bar{3})^6 = (\bar{3})(\bar{3})^5 & = & \bar{-21} = \bar{29} & (\bar{3})^{16} = (\bar{3})(\bar{3})^{15} = \bar{21} = \bar{21} \\ (\bar{3})^7 = (\bar{3})(\bar{3})^6 & = & \bar{87} = \bar{-13} & (\bar{3})^{17} = (\bar{3})(\bar{3})^{16} = \bar{63} = \bar{13} \\ (\bar{3})^8 = (\bar{3})(\bar{3})^7 & = & \bar{-39} = \bar{11} & (\bar{3})^{18} = (\bar{3})(\bar{3})^{17} = \bar{39} = \bar{-11} \\ (\bar{3})^9 = (\bar{3})(\bar{3})^8 & = & \bar{33} = \bar{-17} & (\bar{3})^{19} = (\bar{3})(\bar{3})^{18} = \bar{-33} = \bar{17} \\ (\bar{3})^{10} = (\bar{3})(\bar{3})^9 & = & \bar{-51} = \bar{-1} & (\bar{3})^{20} = (\bar{3})(\bar{3})^{19} = \bar{51} = \bar{1} \end{array}$$

ดังนั้น $\bar{3}$ เป็นตัวก่อกำเนิดของ $\mathbb{Z}_{50}^\times$ และ $1 \leq k < 20$ ซึ่ง $\gcd(k, 20) = 1$ ประกอบไปด้วย

$$k = 1, 3, 7, 9, 11, 13, 17, 19$$

จะได้ว่าตัวก่อกำเนิดทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_{50}^\times$ คือ

$$\begin{array}{ll} (\bar{3})^1 = \bar{3} & (\bar{3})^{11} = \bar{47} \\ (\bar{3})^3 = \bar{27} & (\bar{3})^{13} = \bar{23} \\ (\bar{3})^7 = \bar{37} & (\bar{3})^{17} = \bar{13} \\ (\bar{3})^9 = \bar{33} & (\bar{3})^{19} = \bar{17} \end{array}$$

7.2 (5 คะแนน) ให้ G เป็นกรุปจำกัดโดยที่ $|G| = 4$

จงใช้ทฤษฎีบทลากรองจ์ (Lagrange's Theorem) แสดงว่ามีสมาชิกใน G ที่มี อันดับ (order) เท่ากับ 2

วิธีทำ

แบบที่ 1

สมมติว่า $|G| = 4$ และ $H \leq G$ จากทฤษฎีบทลากรองจ์ จะได้ว่า $|H|$ หาร 4 ลงตัว นั่นคือ $|H| = 1, 2, 4$

ดังนั้นมีกรุปย่อย $|H| = 2$ ให้ $H = \{e, a\}$ โดยที่ $a \in G$ และ $a \neq e$ จะได้ว่า $a^2 \in H$ นั่นคือ

$$a^2 = a \quad \text{หรือ} \quad a^2 = e$$

ในกรณี $a^2 = a$ จะได้ว่า

$$a = ae = a(aa^{-1}) = (aa)a^{-1} = a^2a^{-1} = aa^{-1} = e$$

ซึ่งเกิดข้อขัดแย้งกับ $a \neq e$ ดังนั้น $a^2 = e$ นั่นคือ $\circ(a) = 2$

แบบที่ 2

สมมติว่า $|G| = 4$ ให้ $a \in G$ ซึ่ง $a \neq e$ จะได้ว่า $\langle a \rangle$ เป็นกรุปย่อยของ G โดยทฤษฎีบทลากรองจ์ จะได้ว่า $|\langle a \rangle|$ หาร $|G|$ ลงตัว นั่นคือ

$$\circ(a) = |\langle a \rangle| = 1, 2, 4$$

ถ้า $\circ(a) = 1$ จะได้ว่า $a = e$ เกิดข้อขัดแย้ง

กรณีที่ $\circ(a) = 2$ ได้ตามที่ต้องการ

กรณีที่ $\circ(a) = 4$ จะได้ว่า $\langle a \rangle = G$ นั่นคือ a เป็นตัวก่อกำเนิด ฉะนั้น $G = \{e, a, a^2, a^3\}$ โดยทฤษฎีบทของจำนวนตัวก่อกำเนิดจะได้ว่า a^3 ($\gcd(3, 4) = 1$) เป็นตัวก่อกำเนิดของ G ด้วย จะเห็นว่า $a^2 \neq e$ ทำให้ได้ว่า $\circ(a^2) = 2$

8. (10 คะแนน) พิจารณากรุป $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_{25}$

8.1 (2 คะแนน) $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_{25}$ เป็น **กรุปวัฏจักร** (cyclic group) หรือไม่เพราะเหตุใด

วิธีทำ เนื่องจาก $\gcd(2, 25) = 1$ ดังนั้น $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_{25}$ เป็นกรุปวัฏจักร

8.2 (4 คะแนน) จงหา **กรุปย่อย** (subgroup) ทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_{25}$

วิธีทำ จะเห็นได้ว่า $(\bar{1}, \bar{1})$ เป็นตัวก่อกำเนิดของ $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_{25}$ และ $|\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_{25}| = 2 \times 25 = 50$

ตัวหารของ 50 คือ 1, 2, 5, 10, 25, 50 ดังนั้นกรุปย่อยของ $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_{25}$ คือ

$$\left\langle \frac{50}{1}(\bar{1}, \bar{1}) \right\rangle = \langle (\bar{0}, \bar{0}) \rangle = \{(\bar{0}, \bar{0})\}$$

$$\left\langle \frac{50}{2}(\bar{1}, \bar{1}) \right\rangle = \langle (\bar{1}, \bar{0}) \rangle = \{(\bar{0}, \bar{0}), (\bar{1}, \bar{0})\}$$

$$\left\langle \frac{50}{5}(\bar{1}, \bar{1}) \right\rangle = \langle (\bar{0}, \bar{10}) \rangle = \{(\bar{0}, \bar{0}), (\bar{0}, \bar{10}), (\bar{0}, \bar{20}), (\bar{0}, \bar{5}), (\bar{0}, \bar{15})\}$$

$$\left\langle \frac{50}{10}(\bar{1}, \bar{1}) \right\rangle = \langle (\bar{1}, \bar{5}) \rangle = \{(\bar{0}, \bar{0}), (\bar{1}, \bar{5}), (\bar{0}, \bar{10}), (\bar{1}, \bar{15}), (\bar{0}, \bar{20}),$$

$$(\bar{1}, \bar{0}), (\bar{0}, \bar{5}), (\bar{1}, \bar{10}), (\bar{0}, \bar{15}), (\bar{1}, \bar{20})\}$$

$$\left\langle \frac{50}{25}(\bar{1}, \bar{1}) \right\rangle = \langle (\bar{0}, \bar{2}) \rangle = \{(\bar{0}, \bar{0}), (\bar{0}, \bar{2}), (\bar{0}, \bar{4}), (\bar{0}, \bar{6}), (\bar{0}, \bar{8}),$$

$$(\bar{0}, \bar{10}), (\bar{0}, \bar{12}), (\bar{0}, \bar{14}), (\bar{0}, \bar{16}), (\bar{1}, \bar{18}),$$

$$(\bar{0}, \bar{20}), (\bar{0}, \bar{22}), (\bar{0}, \bar{24}), (\bar{0}, \bar{1}), (\bar{1}, \bar{3}),$$

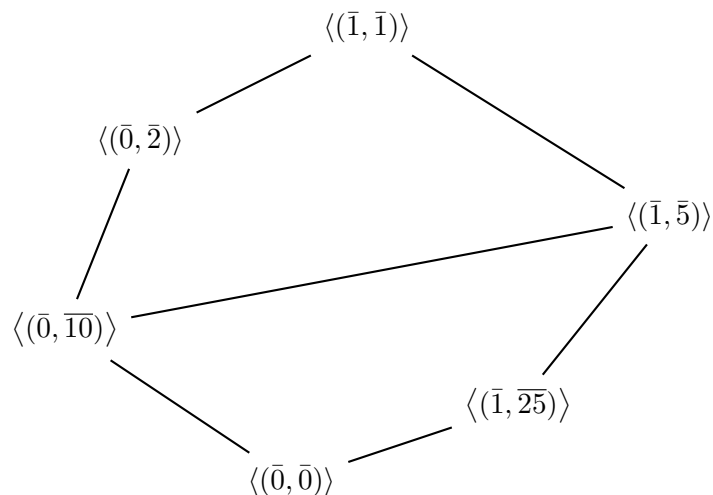
$$(\bar{0}, \bar{5}), (\bar{0}, \bar{7}), (\bar{0}, \bar{9}), (\bar{0}, \bar{11}), (\bar{1}, \bar{13}),$$

$$(\bar{0}, \bar{15}), (\bar{0}, \bar{17}), (\bar{0}, \bar{19}), (\bar{0}, \bar{21}), (\bar{1}, \bar{23})\}$$

$$\left\langle \frac{50}{50}(\bar{1}, \bar{1}) \right\rangle = \langle (\bar{1}, \bar{1}) \rangle = \mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_{25}$$

8.3 (4 คะแนน) จงเขียน **แลตทิซ** (Lattice) ของกรุปย่อยของ $\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_{25}$

วิธีทำ เขียนแลตทิซได้ดังนี้

9. (11 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

9.1 (6 คะแนน) ให้ H เป็นกรุปย่อย (subgroup) ของกรุป G และ $a, b \in G$ จงพิสูจน์ว่า

$$ab^{-1} \in H \quad \text{ก็ต่อเมื่อ} \quad Ha = Hb$$

บทพิสูจน์. ให้ $H \leq G$ และ $a, b \in G$

($\rightarrow$) สมมติว่า $ab^{-1} \in H$ จะได้ว่ามี $h_1 \in H$ ซึ่ง $ab^{-1} = h_1$ นั่นคือ $a = h_1b$ และ $b = h_1^{-1}a$

ให้ $x \in Ha$ จะได้ว่ามี $h_2 \in H$ ซึ่ง $x = h_2a$ นั่นคือ

$$x = h_2(h_1b) = (h_1h_2)b \in Hb$$

ดังนั้น $Ha \subseteq Hb$

ให้ $y \in Hb$ จะได้ว่ามี $h_3 \in H$ ซึ่ง $y = h_3b$ นั่นคือ

$$y = h_3(h_1^{-1}a) = (h_3h_1^{-1})a \in Ha$$

ดังนั้น $Hb \subseteq Ha$ ฉะนั้น $Ha = Hb$

($\leftarrow$) สมมติว่า $Ha = Hb$ เนื่องจาก $a = ea \in Ha$ ดังนั้น $a \in Hb$ จะได้ว่ามี $h \in H$ ซึ่ง $a = hb$ นั่นคือ

$$ab^{-1} = h \in H$$

□

9.2 (5 คะแนน) ให้ N เป็นกรุปย่อยของกรุป G และ $g \in G$ จงพิสูจน์ว่า

$$\text{ถ้า } Ng = gN \quad \text{แล้ว} \quad gNg^{-1} \subseteq N$$

บทพิสูจน์. ให้ $N \leq G$ และ $g \in G$ สมมติว่า $Ng = gN$

ให้ $x \in gNg^{-1}$ จะได้ว่ามี $n \in N$ ซึ่ง $x = gng^{-1}$ นั่นคือ

$$xg = gn \in gN = Ng$$

จะได้ว่ามี $n_1 \in N$ ซึ่ง $xg = n_1g$ ฉะนั้น $x = n_1 \in N$

□

10. (10 คะแนน) จงแจกแจงสมาชิกของกรุปผลหาร (quotient group)

$$\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15} / \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle$$

พร้อมหา ตัวก่อกำเนิด (generator) ทั้งหมด

วิธีทำ พิจารณา

$$[\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15} : \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle] = \frac{4 \cdot 15}{o(\langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle)} = \frac{60}{\ell_{\text{cm}}(2, 5)} = \frac{60}{10} = 6$$

และ $\langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle = \{(\bar{0}, \bar{0}), (\bar{2}, \bar{3}), (\bar{0}, \bar{6}), (\bar{2}, \bar{9}), (\bar{0}, \bar{12}), (\bar{2}, \bar{0}), (\bar{0}, \bar{3}), (\bar{2}, \bar{6}), (\bar{0}, \bar{9}), (\bar{2}, \bar{12})\}$ แล้ว

$$\langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{0}, \bar{0}) = \{(\bar{0}, \bar{0}), (\bar{2}, \bar{3}), (\bar{0}, \bar{6}), (\bar{2}, \bar{9}), (\bar{0}, \bar{12}), (\bar{2}, \bar{0}), (\bar{0}, \bar{3}), (\bar{2}, \bar{6}), (\bar{0}, \bar{9}), (\bar{2}, \bar{12})\}$$

$$\langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{1}, \bar{0}) = \{(\bar{1}, \bar{0}), (\bar{3}, \bar{3}), (\bar{1}, \bar{6}), (\bar{3}, \bar{9}), (\bar{1}, \bar{12}), (\bar{3}, \bar{0}), (\bar{1}, \bar{3}), (\bar{3}, \bar{6}), (\bar{1}, \bar{9}), (\bar{3}, \bar{12})\}$$

$$\langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{0}, \bar{1}) = \{(\bar{0}, \bar{1}), (\bar{2}, \bar{4}), (\bar{0}, \bar{7}), (\bar{2}, \bar{10}), (\bar{0}, \bar{13}), (\bar{2}, \bar{1}), (\bar{0}, \bar{4}), (\bar{2}, \bar{7}), (\bar{0}, \bar{10}), (\bar{2}, \bar{13})\}$$

$$\langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{1}, \bar{1}) = \{(\bar{1}, \bar{1}), (\bar{3}, \bar{4}), (\bar{1}, \bar{7}), (\bar{3}, \bar{10}), (\bar{1}, \bar{13}), (\bar{3}, \bar{1}), (\bar{1}, \bar{4}), (\bar{3}, \bar{7}), (\bar{1}, \bar{10}), (\bar{3}, \bar{13})\}$$

$$\langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{2}, \bar{2}) = \{(\bar{2}, \bar{2}), (\bar{0}, \bar{5}), (\bar{2}, \bar{8}), (\bar{0}, \bar{11}), (\bar{2}, \bar{14}), (\bar{0}, \bar{2}), (\bar{2}, \bar{5}), (\bar{0}, \bar{8}), (\bar{2}, \bar{11}), (\bar{0}, \bar{14})\}$$

$$\langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{3}, \bar{5}) = \{(\bar{3}, \bar{5}), (\bar{1}, \bar{8}), (\bar{3}, \bar{11}), (\bar{1}, \bar{14}), (\bar{3}, \bar{0}), (\bar{1}, \bar{5}), (\bar{3}, \bar{8}), (\bar{1}, \bar{11}), (\bar{3}, \bar{14}), (\bar{1}, \bar{2})\}$$

ดังนั้น

$$\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15} / \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle = \{ \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle, \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{1}, \bar{0}), \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{0}, \bar{1}), \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{1}, \bar{1}), \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{2}, \bar{2}), \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{3}, \bar{5}) \}$$

เนื่องจาก $\gcd(4, 15) = 1$ ดังนั้น $\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15}$ เป็นกรุปวัฏจักร ทำให้ได้ว่า $\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15} / \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle$ เป็นกรุปวัฏจักร จะเห็นว่า $(\bar{1}, \bar{1})$ เป็นตัวก่อกำเนิดของ $\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15}$ ดังนั้น

$$\langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{1}, \bar{1}) \text{ เป็นตัวก่อกำเนิดของ } \mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15} / \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle$$

แล้ว $1 \leq k < 6$ ซึ่ง $\gcd(k, 6) = 1$ คือ $k = 1, 5$ ดังนั้นตัวก่อกำเนิดทั้งหมดคือ

$$1 (\langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{1}, \bar{1})) = \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + 1(\bar{1}, \bar{1}) = \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{1}, \bar{1})$$

$$5 (\langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{1}, \bar{1})) = \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + 5(\bar{1}, \bar{1}) = \langle (\bar{2}, \bar{3}) \rangle + (\bar{1}, \bar{5})$$

เฉลยข้อสอบ SET B

1. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

1.1 (6 คะแนน) จงพิสูจน์ข้อความต่อไปนี้โดยวิธีอุปนัยเชิงคณิตศาสตร์
สำหรับจำนวนนับ n ใด ๆ

$$2 \cdot 4 + 4 \cdot 6 + 6 \cdot 8 + \cdots + 2n(2n + 2) = \frac{4n}{3}(n + 1)(n + 2)$$

บทพิสูจน์. สำหรับ $n \in \mathbb{N}$ กำหนดให้ $P(n)$ แทนประโยค

$$2 \cdot 4 + 4 \cdot 6 + 6 \cdot 8 + \cdots + 2n(2n + 2) = \frac{4n}{3}(n + 1)(n + 2)$$

จะเห็นว่า $2 \cdot 4 = 8 = \frac{4}{3}(2)(3) = \frac{4}{3}(1 + 1)(1 + 2) - 1$ ดังนั้น $P(1)$ เป็นจริง

ให้ $k \in \mathbb{N}$ สมมติ $P(k)$ เป็นจริง นั่นคือ

$$2 \cdot 4 + 4 \cdot 6 + 6 \cdot 8 + \cdots + 2k(2k + 2) = \frac{4k}{3}(k + 1)(k + 2)$$

โดยสมมติฐาน จะได้ว่า

$$\begin{aligned} 2 \cdot 4 + 4 \cdot 6 + 6 \cdot 8 + \cdots + 2k(2k + 2) + (2k + 2)(2k + 4) &= \frac{4k}{3}(k + 1)(k + 2) + (2k + 2)(2k + 4) \\ &= \frac{4k}{3}(k + 1)(k + 2) + 2(k + 1)2(k + 2) \\ &= (k + 1)(k + 2) \left[\frac{4k}{3} + 4 \right] \\ &= (k + 1)(k + 2) \left[\frac{4k + 12}{3} \right] \\ &= (k + 1)(k + 2) \left[\frac{4(k + 3)}{3} \right] \\ &= \frac{4(k + 1)}{3}(k + 2)(k + 3) \end{aligned}$$

ดังนั้น $P(k + 1)$ เป็นจริง โดยอุปนัยเชิงคณิตสรุปได้ว่า

$$2 \cdot 4 + 4 \cdot 6 + 6 \cdot 8 + \cdots + 2n(2n + 2) = \frac{4n}{3}(n + 1)(n + 2) \quad \text{ทุก ๆ จำนวนนับ } n \quad \square$$

1.2 (4 คะแนน) ให้ a และ b เป็นจำนวนเต็มที่ไม่ใช่ศูนย์พร้อมกัน จงพิสูจน์ว่า

$$\text{ถ้า } \gcd(2a + b, a - 2b) = 1 \quad \text{แล้ว} \quad \gcd(a, b) = 1$$

บทพิสูจน์. ให้ a และ b เป็นจำนวนเต็มที่ไม่ใช่ศูนย์พร้อมกัน โดยที่ $\gcd(2a + b, a - 2b) = 1$
จะได้ว่ามีจำนวนเต็ม x และ y ซึ่ง

$$(2a + b)x + (a - 2b)y = 1$$

ทำให้ได้ว่า

$$1 = 2ax + bx + ay - 2by = a(2x + y) + b(x - 2y)$$

ดังนั้น $\gcd(a, b) = 1$ □

2. (12 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

2.1 (8 คะแนน) ให้ $*$ เป็นตัวดำเนินการทวิภาคบน $G = \{1, 2, 3, 4\}$ นิยามโดย

$$a * b = \text{เศษเหลือที่เกิดจากการหาร } a^2b \text{ ด้วย } 5$$

(ก) (4 คะแนน) จงสร้างตารางเคย์โลย์ของการดำเนินการ $*$
วิธีทำ

$*$	1	2	3	4
1	1	2	3	4
2	4	3	2	1
3	4	3	2	1
4	1	2	3	4

(ข) (2 คะแนน) จงหาค่าของ $1 * (2 * (3 * 4))$

วิธีทำ จากตารางเคย์โลย์จะได้ว่า

$$1 * (2 * (3 * 4)) = 1 * (2 * 1) = 1 * 4 = 4 \quad \#$$

(ค) (2 คะแนน) จงหา k ที่ทำให้ $k * a = a$ ทุก ๆ $a \in G$

แล้ว k เป็นเอกลักษณ์ของ $*$ หรือไม่เพราะเหตุใด

วิธีทำ จากตารางเคย์โลย์จะได้ว่า $1 * a = a$ และ $4 * a = a$ ทุก ๆ $a \in G$ ดังนั้น $k = 1, 4$

เนื่องจาก $2 * 1 = 4 \neq 2 = 1 * 2$ ดังนั้น 1 ไม่เป็นเอกลักษณ์ของ $*$

เนื่องจาก $1 * 4 = 4 \neq 1 = 4 * 1$ ดังนั้น 4 ไม่เป็นเอกลักษณ์ของ $*$ #

2.2 (4 คะแนน) จงหาตัวผกผันการคูณของ $\overline{71}$ ใน $\mathbb{Z}_{99}^\times$

วิธีทำ พิจารณาเมตริกซ์ในการหา $\gcd(71, 99) = 1$

$$\begin{array}{llll} 99 & 1 & 0 & R_1 \\ 71 & 0 & 1 & R_2 \\ 28 & 1 & -1 & R_3 = R_1 - R_2 \\ 15 & -2 & 3 & R_4 = R_2 - 2R_3 \\ 13 & 3 & -4 & R_5 = R_3 - R_4 \\ 2 & -5 & 7 & R_6 = R_4 - R_5 \\ 1 & 33 & -46 & R_8 = R_6 - 6R_7 \end{array}$$

ดังนั้น $1 = 99(33) + 71(-46)$ จะได้ว่า

$$\overline{1} = \overline{99(33) + 71(-46)} = \overline{71} \cdot \overline{-46} = \overline{71} \cdot \overline{53}$$

ดังนั้น $\overline{53}$ เป็นตัวผกผันการคูณของ $\overline{71}$ ใน $\mathbb{Z}_{99}^\times$

3. (10 คะแนน) นิยามการดำเนินการทวิภาค $*$ บน $G = \mathbb{R} \times \mathbb{R}^*$ ดังนี้

$$(a, b) * (c, d) = (c + ad, bd)$$

จงพิสูจน์ว่า $(G, *)$ เป็นกรุป และจงตรวจสอบว่า G เป็นกรุปอาบีเลียน หรือไม่

บทพิสูจน์. ให้ $(a, b), (c, d), (x, y) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}^*$

จะได้ว่า

$$\begin{aligned}(a, b) * [(c, d) * (x, y)] &= (a, b) * (x + cy, dy) \\ &= ((x + cy) + ady, b(dy)) \\ &= (x + cy + ady, bdy) \\ &= (x + (c + ad)y, (bd)y) \\ &= (c + ad, bd) * (x, y) \\ &= [(a, b) * (c, d)] * (x, y)\end{aligned}$$

ดังนั้น $*$ มีสมบัติการเปลี่ยนกลุ่ม เนื่องจาก

$$(a, b) * (0, 1) = (0 + a \cdot 1, b \cdot 1) = (a, b) = (a + 0b, 1b) = (0, 1) * (a, b)$$

นั่นคือ $(0, 1)$ เป็นเอกลักษณ์ สำหรับ $(a, b) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R}^*$ นั่นคือ $b \neq 0$ จะได้ว่า

$$\begin{aligned}(a, b) * \left(-\frac{a}{b}, \frac{1}{b}\right) &= \left(-\frac{a}{b} + a \cdot \frac{1}{b}, b \cdot \frac{1}{b}\right) = (0, 1) \\ \left(-\frac{a}{b}, \frac{1}{b}\right) * (a, b) &= \left(a + \left(-\frac{a}{b}\right)b, \frac{1}{b} \cdot b\right) = (0, 1)\end{aligned}$$

ดังนั้น $\left(\frac{1}{a}, -\frac{b}{a}\right)$ เป็นตัวผกผันของ (a, b) สรุปได้ว่า $(G, *)$ เป็นกรุป □

เนื่องจาก

$$(1, 2) * (2, 1) = (2 + 1 \cdot 1, 2 \cdot 1) = (3, 2) \neq (5, 2) = (1 + 2 \cdot 2, 1 \cdot 2) = (2, 1) * (1, 2)$$

ดังนั้น $*$ ไม่มีสมบัติสลับที่ นั่นคือ G ไม่เป็นกรุปอาบีเลียน

4. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

4.1 (4 คะแนน) ให้ $(G, *)$ เป็นกรุป ให้ $a \in G$ จงพิสูจน์ว่า

$$\text{ถ้า } a * a = a \quad \text{แล้ว} \quad a = e$$

บทพิสูจน์. ให้ $a \in G$ สมมติว่า $a * a = a$ จะได้ว่า

$$a = a * e = a * (a * a^{-1}) = (a * a) * a^{-1} = a * a^{-1} = e$$

ดังนั้น $a = e$ □

4.2 (6 คะแนน) นิยามการดำเนินการทวิภาค $*$ บน $G = [0, 1)$ ดังนี้

$$x * y = \begin{cases} x + y & \text{เมื่อ } x + y < 1 \\ x + y - 1 & \text{เมื่อ } x + y \geq 1 \end{cases}$$

(ก) (2 คะแนน) จงแสดงว่า 0 เป็นเอกลักษณ์ของ $*$

บทพิสูจน์. ให้ $a \in G = [0, 1)$ จะได้ว่า $a + 0 = a < 1$

$$a * 0 = a + 0 = a = 0 + a = 0 * a$$

ดังนั้น 0 เป็นเอกลักษณ์ของ $*$ □

(ข) (2 คะแนน) จงหาตัวผกผันของ 0.20 และ 0.99

วิธีทำ เนื่องจาก

$$0.20 * 0.80 = (0.20 + 0.80) - 1 = 0 = (0.80 + 0.20) - 1 = 0.80 * 0.20$$

ดังนั้น 0.80 เป็นตัวผกผันของ 0.20
เนื่องจาก

$$0.99 * 0.01 = (0.99 + 0.01) - 1 = 0 = (0.01 + 0.99) - 1 = 0.01 * 0.99$$

ดังนั้น 0.01 เป็นตัวผกผันของ 0.99

(ค) (2 คะแนน) จงหาตัวผกผันของ $x \in G$

วิธีทำ จากการสังเกตข้อ (ข) จะได้ว่า $1 - x$ เป็นตัวผกผันของ x

บทพิสูจน์. ให้ $x \in G = [0, 1)$

กรณี $x = 0$ จะได้ว่า $0 * 0 = 0 + 0 = 0$ ดังนั้น 0 เป็นตัวผกผันของ 0

กรณี $x \in (0, 1)$ ให้ $y = 1 - x$ จะเห็นว่า $0 < 1 - x < 1$ และ $x + y = x + (1 - x) = 1$ โดยที่

$$x * y = x + y - 1 = x + (1 - x) - 1 = 0$$

$$y * x = y + x - 1 = (1 - x) + x - 1 = 0$$

ดังนั้น $1 - x$ เป็นตัวผกผันของ x □

5. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

5.1 (6 คะแนน) ให้ $\alpha, \beta \in S_6$ โดยที่

$$(2\ 5\ 6\ 3)\alpha = (2\ 5\ 6\ 4) \quad \text{และ} \quad \beta(1\ 2\ 3\ 4) = (1\ 4\ 2\ 3)$$

จงหา $(\alpha\beta)^{2021}$ (ตอบในรูปวัฏจักร (cycle))

วิธีทำ จะได้ว่า

$$\alpha = (2\ 5\ 6\ 3)^{-1}(2\ 5\ 6\ 4) = (3\ 6\ 5\ 2)(2\ 5\ 6\ 4) = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 1 & 2 & 6 & 3 & 5 & 4 \end{pmatrix} = (3\ 6\ 4)$$

$$\beta = (1\ 4\ 2\ 3)(1\ 2\ 3\ 4)^{-1} = (1\ 4\ 2\ 3)(4\ 3\ 2\ 1) = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 2 & 4 & 3 & 1 & 5 & 6 \end{pmatrix} = (1\ 2\ 4)$$

ฉะนั้น

$$\alpha\beta = (3\ 6\ 4)(1\ 2\ 4) = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 \\ 2 & 3 & 6 & 1 & 5 & 4 \end{pmatrix} = (1\ 2\ 3\ 6\ 4)$$

ดังนั้น

$$\begin{aligned} (\alpha\beta)^{2021} &= [(1\ 2\ 3\ 6\ 4)]^{2021} \\ &= (1\ 2\ 3\ 6\ 4)^{2020}(1\ 2\ 3\ 6\ 4) \\ &= [(1\ 2\ 3\ 6\ 4)^5]^{404}(1\ 2\ 3\ 6\ 4) \\ &= (1)^{404}(1\ 2\ 3\ 6\ 4) \\ &= (1)(1\ 2\ 3\ 6\ 4) \\ &= (1\ 2\ 3\ 6\ 4) \quad \# \end{aligned}$$

5.2 (4 คะแนน) ใน S_7 จงหา อันดับ (order) ของ α เมื่อ

$$\alpha = (1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6\ 7)(1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6)(1\ 2\ 3\ 4\ 5)(1\ 2\ 3\ 4)(1\ 2\ 3)(1\ 2)(1)$$

วิธีทำ พิจารณา

$$\alpha = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 & 5 & 6 & 7 \\ 7 & 6 & 5 & 4 & 3 & 2 & 1 \end{pmatrix} = (1\ 7)(2\ 6)(3\ 5)$$

ดังนั้น

$$o(\alpha) = \text{lcm}(o((1\ 7)), o((2\ 6)), o((3\ 5))) = \text{lcm}(2, 2, 2) = 2 \quad \#$$

6. (10 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

6.1 (7 คะแนน) จงแสดงว่า H เป็นกรุปย่อย (subgroup) ของ $GL_3(\mathbb{R})$ เมื่อ

$$H = \left\{ \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & b \end{bmatrix} : ab = 1 \right\}$$

วิธีทำ ถ้า $a = c = 1$ แล้ว $ac = 1$ ดังนั้น $\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ เป็นสมาชิกใน H

ให้ $A = \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & b \end{bmatrix}$ และ $B = \begin{bmatrix} x & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & y \end{bmatrix}$ เป็นสมาชิกใน H นั่นคือ $ac = 1$ และ $xy = 1$ แล้ว

$$AB^{-1} = \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & b \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & y \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & b \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x^{-1} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & y^{-1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} ax^{-1} & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & by^{-1} \end{bmatrix}$$

จะได้ว่า $(ax^{-1})(by^{-1}) = \frac{ab}{xy} = \frac{1}{1} = 1$ ดังนั้น $AB^{-1} \in H$

ดังนั้น $H \leq GL_3(\mathbb{R})$

6.2 (3 คะแนน) จงหาจำนวนกรุปย่อยทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_{111} \times \mathbb{Z}_{100}$

วิธีทำ เนื่องจาก $\gcd(111, 100) = 1$ ฉะนั้น $\mathbb{Z}_{111} \times \mathbb{Z}_{100}$ เป็นกรุปวัฏจักร

จะเห็นว่า $n = |\mathbb{Z}_{111} \times \mathbb{Z}_{100}| = 111 \cdot 100$ ดังนั้นจำนวนกรุปย่อยทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_{111} \times \mathbb{Z}_{100}$ เท่ากับ

$$\begin{aligned} \tau(n) &= \tau(111 \cdot 100) \\ &= \tau(3 \cdot 37 \cdot 2^2 \cdot 5^2) \\ &= \tau(2^2 \cdot 3 \cdot 5^2 \cdot 37) \\ &= (2+1)(1+1)(2+1)(1+1) \\ &= 3(2)(3)(2) \\ &= 36 \quad \# \end{aligned}$$

7. (12 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

7.1 (7 คะแนน) จงหา ตัวก่อกำเนิด (generator) ทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_{50}^\times$

วิธีทำ $|\mathbb{Z}_{50}^\times| = \phi(50) = \phi(2 \cdot 5^2) = (2-1)(5^2-5) = 20$ จะเห็นว่า

$$\begin{array}{llll} (\bar{3})^1 & = & \bar{3} & (\bar{3})^{11} = (\bar{3})(\bar{3})^{10} = \bar{-3} = \bar{-3} \\ (\bar{3})^2 & = & \bar{9} & (\bar{3})^{12} = (\bar{3})(\bar{3})^{11} = \bar{-9} = \bar{-9} \\ (\bar{3})^3 & = & \bar{27} & (\bar{3})^{13} = (\bar{3})(\bar{3})^{12} = \bar{-27} = \bar{23} \\ (\bar{3})^4 & = & \bar{81} = \bar{31} & (\bar{3})^{14} = (\bar{3})(\bar{3})^{13} = \bar{69} = \bar{19} \\ (\bar{3})^5 = (\bar{3})(\bar{3})^4 & = & \bar{93} = \bar{-7} & (\bar{3})^{15} = (\bar{3})(\bar{3})^{14} = \bar{57} = \bar{7} \\ (\bar{3})^6 = (\bar{3})(\bar{3})^5 & = & \bar{-21} = \bar{29} & (\bar{3})^{16} = (\bar{3})(\bar{3})^{15} = \bar{21} = \bar{21} \\ (\bar{3})^7 = (\bar{3})(\bar{3})^6 & = & \bar{87} = \bar{-13} & (\bar{3})^{17} = (\bar{3})(\bar{3})^{16} = \bar{63} = \bar{13} \\ (\bar{3})^8 = (\bar{3})(\bar{3})^7 & = & \bar{-39} = \bar{11} & (\bar{3})^{18} = (\bar{3})(\bar{3})^{17} = \bar{39} = \bar{-11} \\ (\bar{3})^9 = (\bar{3})(\bar{3})^8 & = & \bar{33} = \bar{-17} & (\bar{3})^{19} = (\bar{3})(\bar{3})^{18} = \bar{-33} = \bar{17} \\ (\bar{3})^{10} = (\bar{3})(\bar{3})^9 & = & \bar{-51} = \bar{-1} & (\bar{3})^{20} = (\bar{3})(\bar{3})^{19} = \bar{51} = \bar{1} \end{array}$$

ดังนั้น $\bar{3}$ เป็นตัวก่อกำเนิดของ $\mathbb{Z}_{50}^\times$ และ $1 \leq k < 20$ ซึ่ง $\gcd(k, 20) = 1$ ประกอบไปด้วย

$$k = 1, 3, 7, 9, 11, 13, 17, 19$$

จะได้ว่าตัวก่อกำเนิดทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_{50}^\times$ คือ

$$\begin{array}{ll} (\bar{3})^1 = \bar{3} & (\bar{3})^{11} = \bar{47} \\ (\bar{3})^3 = \bar{27} & (\bar{3})^{13} = \bar{23} \\ (\bar{3})^7 = \bar{37} & (\bar{3})^{17} = \bar{13} \\ (\bar{3})^9 = \bar{33} & (\bar{3})^{19} = \bar{17} \end{array}$$

7.2 (5 คะแนน) ให้ G เป็นกรุปจำกัดโดยที่ $|G| = 4$

จงใช้ทฤษฎีบทลากรองจ์ (Lagrange's Theorem) แสดงว่ามีสมาชิกใน G ที่มี อันดับ (order) เท่ากับ 2

วิธีทำ

แบบที่ 1

สมมติว่า $|G| = 4$ และ $H \leq G$ จากทฤษฎีบทลากรองจ์ จะได้ว่า $|H|$ หาร 4 ลงตัว นั่นคือ $|H| = 1, 2, 4$

ดังนั้นมีกรุปย่อย $|H| = 2$ ให้ $H = \{e, a\}$ โดยที่ $a \in G$ และ $a \neq e$ จะได้ว่า $a^2 \in H$ นั่นคือ

$$a^2 = a \quad \text{หรือ} \quad a^2 = e$$

ในกรณี $a^2 = a$ จะได้ว่า

$$a = ae = a(aa^{-1}) = (aa)a^{-1} = a^2a^{-1} = aa^{-1} = e$$

ซึ่งเกิดข้อขัดแย้งกับ $a \neq e$ ดังนั้น $a^2 = e$ นั่นคือ $\circ(a) = 2$

แบบที่ 2

สมมติว่า $|G| = 4$ ให้ $a \in G$ ซึ่ง $a \neq e$ จะได้ว่า $\langle a \rangle$ เป็นกรุปย่อยของ G โดยทฤษฎีบทลากรองจ์ จะได้ว่า $|\langle a \rangle|$ หาร $|G|$ ลงตัว นั่นคือ

$$\circ(a) = |\langle a \rangle| = 1, 2, 4$$

ถ้า $\circ(a) = 1$ จะได้ว่า $a = e$ เกิดข้อขัดแย้ง

กรณีที่ $\circ(a) = 2$ ได้ตามที่ต้องการ

กรณีที่ $\circ(a) = 4$ จะได้ว่า $\langle a \rangle = G$ นั่นคือ a เป็นตัวก่อกำเนิด ฉะนั้น $G = \{e, a, a^2, a^3\}$ โดยทฤษฎีบทของจำนวนตัวก่อกำเนิดจะได้ว่า a^3 ($\gcd(3, 4) = 1$) เป็นตัวก่อกำเนิดของ G ด้วย จะเห็นว่า $a^2 \neq e$ ทำให้ได้ว่า $\circ(a^2) = 2$

8. (10 คะแนน) พิจารณากรุป $\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_{25}$

8.1 (2 คะแนน) $\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_{25}$ เป็น **กรุปวัฏจักร** (cyclic group) หรือไม่เพราะเหตุใด

วิธีทำ เนื่องจาก $\gcd(3, 25) = 1$ ดังนั้น $\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_{25}$ เป็นกรุปวัฏจักร

8.2 (4 คะแนน) จงหา **กรุปย่อย** (subgroup) ทั้งหมดของ $\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_{25}$

วิธีทำ จะเห็นได้ว่า $(\bar{1}, \bar{1})$ เป็นตัวก่อกำเนิดของ $\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_{25}$ และ $|\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_{25}| = 3 \times 25 = 75$

ตัวหารของ 75 คือ 1, 3, 5, 15, 25, 75 ดังนั้นกรุปย่อยของ $\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_{25}$ คือ

$$\left\langle \frac{75}{1}(\bar{1}, \bar{1}) \right\rangle = \langle (\bar{0}, \bar{0}) \rangle = \{(\bar{0}, \bar{0})\}$$

$$\left\langle \frac{75}{3}(\bar{1}, \bar{1}) \right\rangle = \langle (\bar{1}, \bar{0}) \rangle = \{(\bar{0}, \bar{0}), (\bar{1}, \bar{0}), (\bar{2}, \bar{0})\}$$

$$\left\langle \frac{75}{5}(\bar{1}, \bar{1}) \right\rangle = \langle (\bar{0}, \bar{15}) \rangle = \{(\bar{0}, \bar{0}), (\bar{0}, \bar{15}), (\bar{0}, \bar{5}), (\bar{0}, \bar{20}), (\bar{0}, \bar{10})\}$$

$$\left\langle \frac{75}{15}(\bar{1}, \bar{1}) \right\rangle = \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle = \{(\bar{0}, \bar{0}), (\bar{2}, \bar{5}), (\bar{1}, \bar{10}), (\bar{0}, \bar{15}), (\bar{2}, \bar{20}),$$

$$(\bar{1}, \bar{0}), (\bar{0}, \bar{5}), (\bar{2}, \bar{10}), (\bar{1}, \bar{15}), (\bar{0}, \bar{20}),$$

$$(\bar{2}, \bar{0}), (\bar{1}, \bar{5}), (\bar{0}, \bar{10}), (\bar{2}, \bar{15}), (\bar{1}, \bar{20})\}$$

$$\left\langle \frac{75}{25}(\bar{1}, \bar{1}) \right\rangle = \langle (\bar{0}, \bar{3}) \rangle = \{(\bar{0}, \bar{0}), (\bar{0}, \bar{3}), (\bar{0}, \bar{6}), (\bar{0}, \bar{9}), (\bar{0}, \bar{12}),$$

$$(\bar{0}, \bar{15}), (\bar{0}, \bar{18}), (\bar{0}, \bar{21}), (\bar{0}, \bar{24}), (\bar{0}, \bar{2}),$$

$$(\bar{0}, \bar{5}), (\bar{0}, \bar{8}), (\bar{0}, \bar{11}), (\bar{0}, \bar{14}), (\bar{0}, \bar{17}),$$

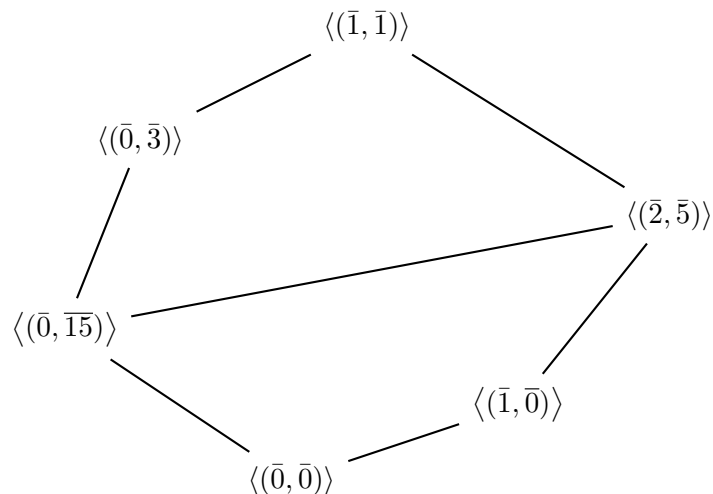
$$(\bar{0}, \bar{20}), (\bar{0}, \bar{23}), (\bar{0}, \bar{1}), (\bar{0}, \bar{4}), (\bar{0}, \bar{7}),$$

$$(\bar{0}, \bar{10}), (\bar{0}, \bar{13}), (\bar{0}, \bar{16}), (\bar{0}, \bar{19}), (\bar{0}, \bar{22})\}$$

$$\left\langle \frac{75}{75}(\bar{1}, \bar{1}) \right\rangle = \langle (\bar{1}, \bar{1}) \rangle = \mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_{25}$$

8.3 (4 คะแนน) จงเขียน **แลตทิซ** (Lattice) ของกรุปย่อยของ $\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_{25}$

วิธีทำ เขียนแลตทิซได้ดังนี้

9. (11 คะแนน) จงแสดงวิธีทำโดยละเอียด

9.1 (6 คะแนน) ให้ H เป็นกรุปย่อย (subgroup) ของกรุป G และ $a, b \in G$ จงพิสูจน์ว่า

$$a^{-1}b \in H \quad \text{ก็ต่อเมื่อ} \quad aH = bH$$

บทพิสูจน์. ให้ $H \leq G$ และ $a, b \in G$

($\rightarrow$) สมมติว่า $a^{-1}b \in H$ จะได้ว่ามี $h_1 \in H$ ซึ่ง $a^{-1}b = h_1$ นั่นคือ $b = ah_1$ และ $a = bh_1^{-1}$

ให้ $x \in aH$ จะได้ว่ามี $h_2 \in H$ ซึ่ง $x = ah_2$ นั่นคือ

$$x = (bh_1^{-1})h_2 = b(h_1^{-1}h_2) \in bH$$

ดังนั้น $aH \subseteq bH$

ให้ $y \in bH$ จะได้ว่ามี $h_3 \in H$ ซึ่ง $y = bh_3$ นั่นคือ

$$y = (ah_1)h_3 = a(h_1h_3) \in aH$$

ดังนั้น $bH \subseteq aH$ ฉะนั้น $aH = bH$

($\leftarrow$) สมมติว่า $aH = bH$ เนื่องจาก $b = be \in bH$ ดังนั้น $b \in aH$ จะได้ว่ามี $h \in H$ ซึ่ง $b = ah$ นั่นคือ

$$a^{-1}b = h \in H$$

□

9.2 (5 คะแนน) ให้ N เป็นกรุปย่อยของกรุป G จงพิสูจน์ว่า

$$\text{ถ้า } gNg^{-1} \subseteq N \text{ ทุก } g \in G \quad \text{แล้ว} \quad Ng = gN \text{ ทุก } g \in G$$

บทพิสูจน์. ให้ $N \leq G$ สมมติว่า $gNg^{-1} \subseteq N$ ทุก $g \in G$

ให้ $a \in G$ และ $x \in Na$ จะได้ว่ามี $n \in N$ ซึ่ง $x = na$ เลือก $g = a^{-1} \in G$ นั่นคือ

$$a^{-1}x = a^{-1}na = gng^{-1} \in g^{-1}Ng \subseteq N$$

จะได้ว่ามี $n_1 \in N$ ซึ่ง $a^{-1}x = n_1$ ฉะนั้น $x = an_1 \in aN$ ฉะนั้น $Na \subseteq aN$

ให้ $y \in aN$ จะได้ว่ามี $n_2 \in N$ ซึ่ง $y = an_2$ นั่นคือ

$$ya^{-1} = an_2a^{-1} \in aNa^{-1} \subseteq N$$

จะได้ว่ามี $n_3 \in N$ ซึ่ง $ya^{-1} = n_3$ ฉะนั้น $y = n_3a \in Na$ ฉะนั้น $Na \subseteq aN$

ดังนั้น $Ng = gN$

□

10. (10 คะแนน) จงแจกแจงสมาชิกของกรุปผลหาร (quotient group)

$$\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15} / \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle$$

พร้อมหา ตัวก่อกำเนิด (generator) ทั้งหมด

วิธีทำ พิจารณา

$$[\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15} : \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle] = \frac{4 \cdot 15}{o(\langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle)} = \frac{60}{\text{lcm}(2, 3)} = \frac{60}{6} = 10$$

และ $\langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle = \{(\bar{0}, \bar{0}), (\bar{2}, \bar{5}), (\bar{0}, \bar{10}), (\bar{2}, \bar{0}), (\bar{0}, \bar{5}), (\bar{2}, \bar{10})\}$ แล้ว

$$\begin{aligned} \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{0}, \bar{0}) &= \{(\bar{0}, \bar{0}), (\bar{2}, \bar{5}), (\bar{0}, \bar{10}), (\bar{2}, \bar{0}), (\bar{0}, \bar{5}), (\bar{2}, \bar{10})\} \\ \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{0}) &= \{(\bar{1}, \bar{0}), (\bar{3}, \bar{5}), (\bar{1}, \bar{10}), (\bar{3}, \bar{0}), (\bar{1}, \bar{5}), (\bar{3}, \bar{10})\} \\ \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{0}, \bar{1}) &= \{(\bar{0}, \bar{1}), (\bar{2}, \bar{6}), (\bar{0}, \bar{11}), (\bar{2}, \bar{1}), (\bar{0}, \bar{6}), (\bar{2}, \bar{11})\} \\ \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{1}) &= \{(\bar{1}, \bar{1}), (\bar{3}, \bar{6}), (\bar{1}, \bar{11}), (\bar{3}, \bar{1}), (\bar{1}, \bar{6}), (\bar{3}, \bar{11})\} \\ \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{2}) &= \{(\bar{1}, \bar{2}), (\bar{3}, \bar{7}), (\bar{1}, \bar{12}), (\bar{3}, \bar{2}), (\bar{1}, \bar{7}), (\bar{3}, \bar{12})\} \\ \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{2}, \bar{2}) &= \{(\bar{2}, \bar{2}), (\bar{0}, \bar{7}), (\bar{2}, \bar{12}), (\bar{0}, \bar{2}), (\bar{2}, \bar{7}), (\bar{0}, \bar{12})\} \\ \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{2}, \bar{3}) &= \{(\bar{2}, \bar{3}), (\bar{0}, \bar{8}), (\bar{2}, \bar{13}), (\bar{0}, \bar{3}), (\bar{2}, \bar{8}), (\bar{0}, \bar{13})\} \\ \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{4}) &= \{(\bar{1}, \bar{4}), (\bar{3}, \bar{9}), (\bar{1}, \bar{14}), (\bar{3}, \bar{4}), (\bar{1}, \bar{9}), (\bar{3}, \bar{14})\} \\ \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{2}, \bar{4}) &= \{(\bar{2}, \bar{4}), (\bar{0}, \bar{9}), (\bar{2}, \bar{14}), (\bar{0}, \bar{4}), (\bar{2}, \bar{9}), (\bar{0}, \bar{14})\} \\ \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{3}, \bar{3}) &= \{(\bar{3}, \bar{3}), (\bar{1}, \bar{8}), (\bar{3}, \bar{13}), (\bar{1}, \bar{3}), (\bar{3}, \bar{8}), (\bar{1}, \bar{13})\} \end{aligned}$$

ดังนั้น

$$\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15} / \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle = \{ \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle, \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{0}), \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{0}, \bar{1}), \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{1}), \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{2}), \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{2}, \bar{2}), \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{2}, \bar{3}), \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{4}), \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{2}, \bar{4}), \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{3}, \bar{3}) \}$$

เนื่องจาก $\gcd(4, 15) = 1$ ดังนั้น $\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15}$ เป็นกรุปวัฏจักร ทำให้ได้ว่า $\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15} / \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle$ เป็นกรุปวัฏจักร จะเห็นว่า $(\bar{1}, \bar{1})$ เป็นตัวก่อกำเนิดของ $\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15}$ ดังนั้น

$$\langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{1}) \text{ เป็นตัวก่อกำเนิดของ } \mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_{15} / \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle$$

แล้ว $1 \leq k < 10$ ซึ่ง $\gcd(k, 10) = 1$ คือ $k = 1, 3, 7, 9$ ดังนั้นตัวก่อกำเนิดทั้งหมดคือ

$$\begin{aligned} 1 (\langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{1})) &= \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + 1(\bar{1}, \bar{1}) = \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{1}) \\ 3 (\langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{1})) &= \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + 3(\bar{1}, \bar{1}) = \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{3}, \bar{3}) \\ 7 (\langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{1})) &= \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + 7(\bar{1}, \bar{1}) = \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{3}, \bar{7}) \\ 9 (\langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{1})) &= \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + 9(\bar{1}, \bar{1}) = \langle (\bar{2}, \bar{5}) \rangle + (\bar{1}, \bar{9}) \end{aligned}$$